

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2028

Vragen van het lid **Çelik** (PvdA) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *een constructie waarbij een ROC diverse extra studiekosten op de schouders van leerlingen legt* (ingezonden 24 februari 2012).

Antwoord van minister **Van Bijsterveldt-Vliegthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 29 maart 2012).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het dat een regionaal opleidingencentrum (ROC) de administratie voor het innen van diverse studiekosten (inclusief incassoregelingen) in zijn geheel overlaat aan een private onderneming, zoals Van Dijk Educatie, waarbij de mbo'ers verplicht worden het gehele basispakket af te nemen bij die onderneming? Hoe beoordeelt u dat daarbij per leermiddel 10% extra voor administratiekosten in rekening wordt gebracht?¹

Antwoord 1

Het is aan de school om de administratie in te richten en bij inning van schoolkosten gebruik te maken van uitbesteding of inkoop bij een private onderneming, mits voldaan is aan de regels van aanbesteding. De school mag niet verplichten tot afname van het basispakket bij deze onderneming; dat zou in strijd zijn met de wet. De school kan aangeven, dat de student bepaalde leermiddelen zelf dient aan te schaffen maar mag niet bepalen waar deze aangeschaft worden. Het doorberekenen van administratiekosten aan de student is alleen geoorloofd, als de student de vrije keuze heeft om dat specifieke product tegen betaling af te nemen én transparant is dat deze kosten in het bedrag opgenomen zijn. De student kan verplicht worden om de leermiddelen ter beschikking te hebben maar niet om deze leermiddelen bij de school of een specifiek bedrijf te kopen.

Vraag 2

Acht u het aanvaardbaar dat bijvoorbeeld een entreekaartje voor een schoolreis naar een pretpark voor de betrokken mbo'ers zo'n 10% duurder wordt dan bij de kassa van het betreffende pretpark? Acht u het aanvaardbaar dat mbo'ers, als er geen kluisje op school beschikbaar is, dit kluisje toch verplicht op de bestellijst moeten meenemen, omdat zij anders geen toegang krijgen tot de lessen?

¹ Zie onder meer het instructiedocument Leermiddelen en Schoolnota, ondershands meegezonden.

Antwoord 2

Normaliter leidt collectieve aanschaf via school tot korting op de prijs van het product of de dienst. Het is in alle gevallen aan de student om wel of niet gebruik te maken van deze collectieve aanschaf c.q. gebruik te maken van extra faciliteiten via de vrijwillige bijdrage. De school dient transparant te zijn over de aanschaf van leermiddelen, de extra faciliteiten, de bijbehorende kosten en het vrijwillige karakter daarvan.

Wat betreft de kluisjes is het gebruikelijk, dat scholen deze tegen een vergoeding beschikbaar stellen. Daarbij is de keuze aan de student om hiervan gebruik te maken. Als deze faciliteit niet daadwerkelijk voorhanden is, kan de school daarvoor vanzelfsprekend geen bijdrage vragen en zal zo nodig dit bedrag geretourneerd moeten worden aan de student. De toegang tot de lessen kan niet ontzegd worden enkel en alleen omdat de student geen gebruik heeft gemaakt van deze faciliteit.

Vraag 3

Vindt u het acceptabel als de facturen zo slecht inzichtelijk zijn dat geen enkele leerling of ouder kan ontcijferen waarvoor ze eigenlijk betalen? Vindt u het acceptabel dat leerlingen, die bijvoorbeeld een half jaar stage lopen ,en dus in die periode geen gebruik maken van schoolse faciliteiten, alle schoolkosten voor het geheel jaar moeten betalen?

Antwoord 3

Nee, ik vind dat de facturen helder en inzichtelijk moeten zijn zodat een student of ouder een weloverwogen keuze kan maken of hij gebruik wil maken van de geboden extra faciliteiten. De zorgplicht, bedoeld in artikel 7.4.8. van de WEB, houdt in dat de studenten tijdig en volledig geïnformeerd moeten worden over het programma. De verplichte leermiddelen horen daarbij. De school mag van studenten verwachten, dat zij zelf over bepaalde noodzakelijke leermiddelen beschikken. Dat noemen we de verplichte leermiddelen. Daarnaast kan de school de faciliteit bieden deze leermiddelen collectief via de school aan te schaffen. Ingeval van aanschaf via de school gaat het altijd om een vrijwillige keuze van student/ouder. Studenten die stage gaan lopen, betalen jaarlijks les- of cursusgeld. Als het gaat om extra schoolse faciliteiten, geldt ook hierbij dat het om een vrijwillige bijdrage gaat. Dan is het aan de student om te bepalen of hij de extra faciliteit wil afnemen. De student heeft dus een vrije keuze daarin.

Vraag 4

Bent u bereid om dit ROC aan te spreken op deze gedwongen winkelnering, waarbij de rekening voor de extra kosten geheel bij de mbo'ers wordt gelegd?

Antwoord 4

Vrijwillige bijdragen mogen niet verplicht worden gesteld. De student dient te allen tijde een vrije keus daarin te hebben.

Dergelijke gedwongen winkelnering is niet toegestaan, omdat de student altijd de gelegenheid moet krijgen aan te geven dat hij/zij niet de extra faciliteiten wenst af te nemen.

De Inspectie van het Onderwijs heeft contact opgenomen met de betreffende instelling en haar is gebleken dat het de bedoeling is dat een student altijd de keuze heeft om aan te geven dat hij/zij deze extra faciliteiten niet afneemt. Waar op dit punt de informatie op de website tekortschiet zal dit worden gecorrigeerd. Ook zal de betreffende instelling op de website duidelijker maken dat van gedwongen winkelnering geen sprake is.

Vraag 5

Bent u bereid ROC's in het algemeen erop te wijzen dat zulke constructies niet door de beugel kunnen? Zo ja, hoe gaat u optreden?

Antwoord 5

Ja, er komt een richtlijn voor de bve-instellingen over wat wel en niet is geoorloofd inzake (extra) schoolkosten. Deze vormt een handvat voor de instellingen en een basis voor het inspectietoezicht.